

гови подробности, и по море и по сухо, отъ най-дребнитѣ негови технически подробности дори д-най-високитѣ му начала, колкото сѫ могли да разяснятъ учителитѣ и наставницитѣ, които той самъ избиралъ и отъ далечъ звалъ. Повечето работи сами тѣзъ учители незнайли и неразбирали, но мѣдризъ ученикъ изнамѣрвалъ необходимитѣ за себеси работи по вечето самъ, съ собственнитѣ си опити, чрезъ постоянни тежки трудове, отъ колкото чрезъ уроцитетъ на учителитѣ си. Всичко, що билъ дълженъ да знае войника, моряка, матроса, макиниста, бомбардира-пионера, *) артилериста, инженера, всичко изучилъ Петъръ както трѣбва и скоро спечелилъ въ всичко такъвъ навикъ, щото едвали са е намѣрвали нѣкой отъ онезъ които сѫ го окружавали да може по-искусно да държи пушката и топора, да прави отъ кости и дърво разни украсения, да върти и управлява кормило и корабъ, да хвърля бомби, да поставя на точно място топъ, да измишлява разни състави на огненни снаряди, да устройва искусствни мостове, да поставя прокопи и да вдига на въздуха цѣли укрепления. Разни военни упражнения на цѣли полкове му служили за причина на събирание много тактически сведения, а плаванието по Переяславлското езеро и по Бѣло море образували отъ него съвършенъ морякъ.

Неуморимъ въ трудоветѣ си, Петъръ не изгубвалъ нето една минута въ бездѣлие, и често, споредъ собственното негово изражение: „Яль хлѣба съ пота на лицето си, споредъ Божията заповѣдъ въ лицето на Адама.“

Боярина Владимиръ Ивановичъ Лопухинъ описвалъ по слѣдующия начинъ Петра: „Петъръ Ал-

*) Който копае и прави твърдини.